

notitie

Herijking Kwalificatie Structuur Sport

ter informatie

ter besluitvorming

ter bespreking

aan	Algemene Vergadering NOC*NSF
van	Bestuur NOC*NSF
betreft	Herijking Kwalificatie Structuur Sport (KSS)
datum	7 november 2022

1. Achtergrond en aanleiding

Eén van de kernpunten in de uitvoeringsstrategie van de Sportagenda 2032 is dat we werken aan voldoende en bekwame vrijwilligers en professionals in de sportsector. Het doel is dat 100% van de sportende jeugd, uiterlijk in 2032, een official, instructeur, trainer en/of coach heeft die aantoonbaar bekwaam is. Om dit doel te bereiken zijn verschillende inspanningen noodzakelijk.

Een aantal van de huidige activiteiten worden geïntensiveerd en versneld. Tegelijkertijd zijn nieuwe manieren van handelen, organiseren en opleiden nodig om dit ambitieuze doel ook echt waar te maken. In de Human Capital Agenda sport worden deze nieuwe toekomstbestendige ontwikkelingen vastgesteld en de komende jaren geïmplementeerd. Dit betreft versnelling van professionalisering, arbeidsmarktontwikkeling, creëren en financieren van banen en nieuwe uitstroomprofielen in het beroepsonderwijs.

In het hier en nu wordt gekwalificeerd sportkader opgeleid binnen zowel het onderwijs (MBO + HBO), binnen de sport (opleidingen van sportbonden) en in een combinatie van sport & onderwijs. Alle sportopleidingen binnen zowel het onderwijs als de sport voldoen aan Het Nederlands Kwalificatieraamwerk NLQF (nlqf.nl). Het NLQF telt acht niveaus, van basiskwalificatie tot universitair niveau, en beschrijft per niveau de bijbehorende kennis en vaardigheden en de mate van verantwoordelijkheid en zelfstandigheid.

Binnen het onderwijs is dit vastgelegd in het zogenaamde Kwalificatie Dossier (KD) voor het MBO, het HBO heeft haar eigen kwalificatieraamwerk en in de sport hebben we dit vastgelegd in de zogenaamde Kwalificatie Structuur Sport (KSS). Zowel het onderwijs als de sport moet op

Bezoekadres

Papendallaan 60, Arnhem

Postadres

Postbus 302, 6800 AH Arnhem

Telefoon

+31 (0)26 483 44 00

Email

info@nocnsf.nl

Web

nocnsf.nl

regelmatige basis haar kwalificatiestructuur voorzien van groot onderhoud. In ons geval noemen we dit de herijking van de KSS. De herijking geeft ons de mogelijkheid weer aan te sluiten bij alle actuele eisen van zowel opleiders als het werkveld.

Binnen de KSS beschrijven we voor niveau 1 tot en met 6 de lijnen trainer/coach, instructeurs, officials, opleiders en de managementlijn.

2. Het proces van de herijking

Vanuit de alliantie 'Opleiden in sport & onderwijs' hebben een aantal algemeen directeuren, technisch directeuren en managers sportparticipatie van sportbonden, samen met twee vertegenwoordigers vanuit het onderwijs, de strategische lijn en voortgang bewaakt. Onder leiding van Jildou Gemser en Rogier Beliën is een brede werkgroep van opleidingscoördinatoren van sportbonden aan de slag gegaan met de concrete aanpassingen en verrijkingen. Alle aanbevelingen uit het project 'Doorlopende Leerlijn' zijn hierin meegenomen.

Voor de herijking van de KSS zijn de inhoudelijke, functionele en hiërarchische functies binnen het sportkader in kaart gebracht. Voor deze functies zijn vervolgens beknopte en actuele brancheprofielen ontwikkeld. Deze brede brancheprofielen vormen de basis voor de sportspecifieke kwalificatieprofielen die door de betrokken sportbonden zijn opgesteld. Voor zowel de brancheprofielen als de kwalificatieprofielen is de formele KSS 2017 de basis geweest voor het in kaart brengen van de gewenste aanvullingen.

Experts vanuit het MBO- en HBO-sportonderwijs hebben gedurende dit proces meegelezen en input geleverd om te waarborgen dat de nieuwe KSS maximaal aansluit op het KD. Tegelijkertijd heeft ook de sport, vanuit de KSS-werkgroep, meegelezen op de uitwerking van het vernieuwde KD. Hiermee zijn beide kwalificatiestructuren maximaal op elkaar afgestemd en wederzijds geborgd.

3. Veranderingen KSS 2022 ten opzichte van 2017

Het doel van NLQF-kwalificatiestructuren is om middels een herkenbaar raamwerk duidelijkheid en zekerheid te geven over het niveau van kwalificaties, door vast te leggen welke kennis en vaardigheden iemand bezit bij het afronden van een opleiding. Op deze manier kunnen:

- werkgevers de juiste mensen aannemen en de juiste scholing aanbieden aan werknemers;
- werknemers aantonen wat zij waard zijn;
- opleiders vastleggen wat het niveau van hun kwalificaties is.

Dit hoofddoel heeft ook bij deze herijking centraal gestaan. Daarnaast is heeft de herijking als doel het uitstroom niveau gelijkwaardig te houden, ongeacht of je bent opgeleid door een onderwijsinstelling of een sportbond.

Ten opzichte van de huidig vastgestelde KSS 2017 zijn de volgende aanpassingen/aanvullingen doorgevoerd:

- De bestaande verschillen tussen de ingeschaalde niveaus van KSS en KD zijn opgelost. Zo is bijvoorbeeld KSS-niveau 3 nu gelijk aan KD-niveau 3, doordat NLQF vanaf nu te beschouwen is als de brug die sportopleidingen binnen het onderwijs en de sport verbindt. Alle KSS profielen zijn nu ingeschaald door NLQF, dus hetzelfde geldt voor alle niveaus binnen alle lijnen.
 - Hierdoor komen de nieuwe profielen qua inschaling overeen met de niveaus zoals ze in Europa en in Nederland worden gehanteerd bij het indelen van opleidingen en niveaus van werkenden;
 - Met de nieuwe KSS zijn alle opleidingsniveaus in de sport vergelijkbaar met opleidingsniveaus vanuit andere branches en zijn de niveaus van opleidingskwalificaties inzichtelijk gemaakt. Dit maakt de (sport)arbeidsmarkt transparanter en draagt bij aan arbeidsmobiliteit binnen Nederland en Europa.
- Met betrekking tot de inhoud zijn zowel de brancheprofielen als de kwalificatieprofielen weer volledig geactualiseerd:
 - Gebruikte benamingen van functies en beroepen, evenals bijbehorende omschrijvingen zijn waar nodig aangepast;
 - Gebruikte terminologie en omschrijvingen zijn geactualiseerd;
 - In alle lijnen en niveaus zijn nu inclusief integriteit, pedagogiek en veilig sportklimaat.

Via deze [link](#) ontsluiten we alle onderliggende documenten van de daadwerkelijke herijkte KSS.

4. Betekenis van de KSS 2022 voor sportbonden

Zoals beschreven in de minimale kwaliteitseisen (MKE) wordt verwacht van elke sportbond dat hun opleidingen voldoen aan een kwalificatiestructuur. Bovenstaande ontwikkelingen betekenen voor de sportbonden dat ze voor het opzetten en uitvoeren van hun opleidingen nu kunnen kiezen uit het KSS, het KD en/of een andere NLQF geaccrediteerde kwalificatiestructuur. Het kan naast en met elkaar.

Wanneer bonden aansluiten bij de KSS dan zijn niveau en kwaliteit geborgd. Het is een eerste fundamentele stap in het realiseren van aantoonbaar bekwame trainer/coaches. Indien specifiek gewenst blijft het voor een bond ook mogelijk om bijvoorbeeld aan te sluiten bij het kwalificatieraamwerk van de internationale federatie. In dat geval zijn de nationale erkenning hiervan middels NLQF, eventuele begeleiding en de benodigde auditing dan de verantwoordelijkheid van de bond zelf.

Met het aannemen van de herijkte KSS 2022 in de AV van NOC*NSF in november 2022 vervallen alle eerdere versies van KSS. Dit betekent dat bonden tot 1 december 2023 de tijd hebben om hun opleiding in te richten volgens de nieuwe KSS 2022. Dit geldt zowel voor bonden die tot nu toe nog geen gebruik maakten van een kwalificatiestructuur, bonden die nog werken met KSS 2012, bonden die werken met KSS 2017 en bonden die al voorsorteren op de nieuwe KSS 2022. Er bestaat dan geen mogelijkheid meer om langer te werken met een oude structuur, of als tussenstap een verouderde structuur in te richten (2012 > 2017 bijvoorbeeld).

Om deze enorme stap samen te kunnen zetten en een heel stevige en brede basis te leggen voor ons opleidingshuis is ondersteuning vanuit een loketfunctie onontbeerlijk. Om sportbonden te ondersteunen bij de implementatie en doorontwikkeling dient een ondersteunend proces te worden ingericht. Vanuit het project 'Doorlopende Leerlijn' liggen er een aantal bruikbare adviezen en structuurmogelijkheden. Het is zaak om nu samen met sportbonden goed in kaart te brengen welke behoeften er in dit kader zijn en hoe dit realistisch en betaalbaar kan worden ingericht.

5. Breder context: opleiden en kwalificeren versus het streefdoel aantoonbaar bekwaam kader

Opleiden en kwalificeren volgens een kwalificatiestructuur sport zoals de KSS is een onmisbare pijler onder het behalen van het streefdoel '100% van de jeugd heeft, uiterlijk in 2032, een aantoonbaar bekwame trainer en/of coach, official, instructeur'. Tegelijkertijd is dit niet de enige inspanning en ook niet het fundament. Om 100% van de jeugd een aantoonbaar bekwame trainer en/of coach te kunnen garanderen is het cruciaal dat de komende jaren wordt ingezet op:

- Sportparkmanagers, verenigingsmanagers en vooral ook op/voor elke sportclub toegang tot een betaalde trainersbegeleider (hoofd opleidingen, clubkadercoach, technisch coördinator);
- Alle jeugdtrainers en/of coaches moeten we in beeld hebben en aantoonbaar een basiskwalificatie hebben.